No. 2530 Zaterdag 16 Juli 1932 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Regeling der Winkelsluiting.

In ons blad van Zaterdag l.l. hebben we reeds melding gemaakt van de nieuwe verordening welke omtrent bovengenoemd onderwerp bij den Koloniален Raad ingediend.

Z. E. de Gouverneur deed dit met bijgaande memorie van toelichting:

Bij dezen heeft ondergeteekende de eer Uwen Raad ter overweging aan te bieden een ontwerp-Winkelsluitingsverordening, in de overtuiging, dat het besef van de wenschelijkheid, om niet te zeggen de noodzakelijkheid, eener regeling van deze materie van overheidswege thans bij de bevolking en bij de betrokken kringen vrij algemeen is geworden. Bij het samenstellen van het ontwerp is de Nederlandsche Winkelsluitingswet als leidraad gebezigd en tevens gebruik gemaakt van de gegevens, verschaft in het rapport van de Commissie, door ondergeteekende bij beschikking dd. 29 Augustus 1931, No. 1243, ter bestudeering o.a. van in dit gewest bestaande gebruiken rekening is gehouden.

Het is noodzakelijk, dat elke winkelier en zijn personeel per etmaal voldoende tijd overhouden voor rust, ontspanning, familieleven enz. Wel is waar, wordt door vele winkeliers hiervoor zorg gedragen, doch er zijn er verschillende, die zulks niet doen, zoodat zij door een wettelijk geregelde winkelsluiting daartoe moeten worden verplicht. Anderen ook zouden gaarne tijdig sluiten, doch zien zich gedwongen die ter wille van de concurrentie na te laten.

Bij het bepalen van de sluitingsuren is in het oog gehouden, dat de kleinere winkeliers ook na zonsondergang open moeten zijn, mede in het belang van het koopende publiek, hetwelk dikwijls op de avonduren aangewezen is.

Wat de winkelsluiting des Zondags aangaat, moet worden vermeld, dat, behalve op het eiland Curaçao, de winkels over het algemeen des Zondags gesloten zijn. Een algemeen verbod, de winkels dien dag geopend te hebben is onuitvoerbaar, aangezien des Zondags als regel stoomschepen in de Curaçaosche haven liggen en ook de doortrekkende passagiers dan hun inkoopen moeten doen.

De uitzonderingen vinden hare rechtvaardiging in dringende omstandigheden of in de gedachte, dat het sociale leven niet te zeer aan banden moet worden gelegd. Het komt den ondergeteekende voor, dat er vooralsnog geen behoefte bestaat aan een afwijkende regeling voor personen, die een anderen rustdag dan den Zondag houden.

De verbodsbepalingen zijn zoodanig geredigeerd, dat handelingen ter ontduiking of verijdeling der regeling, zoomede het venten of innemen van een standplaats daardoor worden getroffen.

Het ontwerp roept ook de mogelijkheid van ontheffing in het leven, ten einde in bijzondere gevallen, waarin de koopgelegenheid uitgesloten of te zeer bekort zou worden (bijv. bij de komst van een toeristenboot), aan redelijke wenschen tegemoet te komen

Het ontwerp zelf geeft in artikel 1 aan, wat de verordening onder winkels verstaat: geeft in artikel 2 aan, dat het verboden is een winkel voor het publiek open te hebben

a. Op Zondag vóór 6 uur des voormiddags en na 2 uur des namiddags.
b. Op andere dagen vóór 5 uur des voormiddags en na 8 uur des namiddags.

De artikels 4, 5 en 6 geven uitzonderingsbepalingen zoowel omtrent winkels, als dagen. En de artikels 8 en 9 geven nog aan waarop de winkelsluitingsverordening ook van toepassing is o.a. op het venten.

De overige artikels bevatten bepalingen omtrent ontheffing, en overtreding van genoemde verordening. Het ingediende ontwerp kan ons als sociale wet maar heel matig bekoren.

Wanneer we in de memorie van toelichting lezen, dat het motief voor „de wenschelijkheid, om niet te zeggen de noodzakelijkheid" van de regeling is: dat elk winkelier en zijn personeel per etmaal voldoende tijd overhouden voor rust, ontspanning, familieleven enz „dan vragen we ons af, of dit wel bereikt wordt met een open zijn der winkels van 's morgens 5 uur tot 's avonds 8 uur, of te wel een 15 urige dagtaak per etmaal. Tenzij men een dubbele ploegenstelsel gaat invoeren.

Wel zien we de redelijkheid in dat „bij het bepalen der sluitingsuren in het oog gehouden is, dat de kleinere winkeliers ook na zonsondergang open moeten zijn mede in het belang van het koopende publiek."

Met de memorie van toelichting zijn we het eens, dat om de reden daarin aangegeven een algemeen verbod om op Zondag de winkels open te hebben, hier onuitvoerbaar is.

Maar de in het ontwerp genoemde tijd kon dan om de genoemde reden wel wat later beginnen. b. v. 9 uur, daarvoor dien, niet veel passagiers in de stad zullen komen. En zou dan ook tot 12 uur niet lang genoeg zijn?

Veel verbetering brengt de nieuwe verordening niet in onze huidige maatschappij. Zij regelt slechts bij verordening de zoo ongeveer thans bestaande toestand.

DE GOUVERNEMENTSMIDDELEN.

Den 4n. Juli is verschenen de staat aantoonende de opbrengst der middelen over de maand April.

Daaruit blijkt, dat de opbrengst over die maand bedragen heeft.

Aan belastingen f. 336,776, — Dit is f. 45,823 — minder dan in dezelfde maand van het vorige jaar; en f 14,632,— beneden de raming.

Aan inkomsten van onderscheiden aard werden ontvangen f. 166,408,—. Dit is f. 32,801— minder dan in dezelfde maand van het vorige jaar; en f. 11,963,— beneden de raming.

In totaal werd dus in de maand April f 78,624— minder ontvangen dan in April van het vorige jaar en bleven we f. 16,595— beneden raming.

De invoerrechten waren een f. 39,000 boven de raming, maar de accijns bijna evenveel eronder.

Lands radio was 7 duizend beneden de raming: de loodsgelden ruim 13 dulzend en de watervoorziening 9 duizend.

Over ½ jaar was het totaal der ontvangsten f. 1,967,219.—.

Dit is f. 348,835 minder dan in dezelfde periode van het vorige jaar en f. 151.900.— beneden de raming.

Erg schitterend is de financieele toestand dus niet.

Frederik van Eeden †.

De Nederlandsche bladen brengen ons artikelen en In Memoriams, gewijd aan den op 16 Juni l.l. overleden dichter en bekeering, Dr. Frederik van Eeden, een der voormannen van de litteraire beweging van -80.

Over zijn leven ontleenen we aan de Maasbode:

Frederik Willem van Eeden werd te Haarlem geboren op drie April 1860. Zijn vader was een bekend botanicus en natuurliefhebber. Voor het leven van de natuur aan den duinrand, in „de kleine Johannes" zoo indringend beschreven, kon Van Eeden putten uit de vele indrukken, zoowel in het ouderlijk huis opgedaan als in de omgeving der stad.

Frederik van Eeden ging in de medicijnen studeeren en promoveerde in 1886.

Hij voelde zich op den duur toch door de artspractijk niet bevredigd. Maar hoewel zijn studentenspelen, zijn „Grassprietjes" zijn „Kleine Johannes" en zijn eerste gedichten reeds verschenen waren, zou hij zich toch niet uitsluitend aan de litteratuur gaan wijden. Het was de tijd van het opkomend socialisme, van groote maatschappelijke beroering en groote maatschappelijke verwachtingen: Frederik van Eeden, die juist door het literair individualisme en aestheticisme, dat hij bij zijn tijdgenooten vond, met hen in conflict was gekomen, zag zijn roeping niet tot de litteratuur beperkt, maar wilde zelf practisch op het gebied der sociale hervormingen werkzaam zijn. Er werd hem in die dagen van geestverwanten zijde een groote geldsom ter beschikking gesteld en daarmede kon hij zijn proefnemingen beginnen.

Zijn kolonisaties en coöperaties zijn zooals men weet op niets uitgeloopen.

Zijn verdiensten bleven theoretisch. Hij heeft de tekortkomingen van de marxisme en de vergissingen van 't sociaal-democratie zeer juist gezien. Dat is onlangs erkend door niemand minder dan Henriette Roland Holst-van der Schalk.

Ondertusschen was hij blijven schrijven. De oneenigheid met de oorspronkelijke Nieuwe Gidsers had tot een breuk geleid met de redactie (1893) en een persoonlijke verwijdering v. Willem Kloos, die nooit meer is overbrugd en tot op onze dagen een bitter naspel had. De strijd tegen het individualisme van Kloos en het naturalisme van Van Deyssel was het verzet van een religieuze natuur tegen deze vormen van goddeloosheid. „Voor Van Eeden" zegt Feber over deze episode, was alles gelegen aan het blijvend besef van 's levens wijding en aan de eere Gods" en deze wijsheid heeft de dichter voor zijn generatie gered. „Johannes Viator" had het onweer aangetrokken. Daarna verschenen „Het lied van Schijn en Weezen," „De Broeders", „Lioba".

Van zijn letterkundige werken voor den wereldoorlog noemen wij nog: „Sirius en Siderius", „De Heks van Haarlem", zijn „Studies" en zijn bewerkingen van Tagore.

Wat de catastrophe van 1914 voor een man als Van Eeden beteekend moet hebben is gemakkelijk te vermoeden. Het politiek en sociaaleconomisch idealisme dat hij de heele wereld over gepredikt had en met persoonlijke offers beleden, kreeg een zwaren slag in de meest barre, meest uitzichtlooze werkelijkheid.

Het overlijden van zijn zoon Paul had hem diep geschokt en richtte zijn geest met smartelijk geweld naar de vraag wat het leven na den dood. („Paul's Ontwaken").

In de oorlog kwamen alle groote vraagstukken tot hem terug en zij hadden nu een sinistere actualiteit gekregen. De sociaal-economische revolutie, het streven naar den wereldvrede, de verwachting van een universeele nieuwe religie, het spiritisme en de occulte verschijnselen, dat alles hield zijn belangstelling geboeid.

Maar een groote vraag zoo gaandeweg alle andere bij Frederik van Eeden gaan overheerschen en verdringen. Het „wat dunkt u van den Christus?" drong zich steeds sterker aan hem op. De religieuse zoeker in hem nam hoe langer hoe meer de leiding. Tot de sfeer van zijn belangstelling behoorde reeds lang iets, dat hij als een nieuwe wetenschap beschouwde met groote toekomst: de significa. Het was een wetenschap die zich bezig hield met critisch woordonderzoek, met een vaststellen van de woordwaarde. Hij schreef zijn „Significe Gepeinzen" en de lezers van de „Amsterdammer" zagen hem bezig de geheele geloofsbelijdenis der apostelen „significh" te onderzoeken. Het was een lange en hardnekkige worsteling met de woorden, tot zich het Woord openbaarde, dat van den beginne was.

Op een voordrachtavond in den Haag, waar na afloop gelegenheid was van gedachte te wisselen, vroeg een schrikachtige dame of het waar was, dat Frederik van Eeden zijn „toevlucht" zou zoeken in de Roomsch-Katholieke Kerk. Het antwoord van den dichter was rustig en lakoniek: „Ik zou er zeker toevlucht zoeken, als ik wist dat er toevlucht was." Daaraan was een rede voorafgegaan, die als geheel nogal teleurstelde, maar dat geïmproviseerde slot bewees dat de goede wil er was. De rest zou de genade bewerken.

Op 18 Februari 1922 is Van Eeden als Frederik Paul bij de Benedictijnen te Oosterhout gedoopt, waar hij tevoren gast was en het leven der monniken diepen indruk op hem maakte. Van degenen, die hem bij zijn övergang hebben geleid, noemen wij vooral prof. dr. J. V. de Groot O.P., die gedurende zijn laatste levensjaren door den ouden dichter trouw is vereerd.

Hoewel Van Eeden een eigenlijk bekeeringsboek niet heeft uitgegeven, heeft hij toch den afgelegden weg in den loop der jaren omstandig beschreven, vooral in „Jesus' Leer en Verborgen Leven" en de beide deelen van „Het Roode Lampje". Zijn katholieke werk heeft zich overigens beperkt tot de lyriek van zijn laatste jaren. Hij schreef een gedicht op het H. Sacrament naar aanleiding van het internationaal Eucharistisch Congres en verschillende andere katholieke verzen verzamelde hij in den bundel „Aan mijn Engelbewaarder" en in een aanhangsel bij de „Jeugdverzen". Ook het laatste deel van het „Lied van Schijn en Weezen" behoort daartoe.

Maar in deze jaren raakte de bron die zoo overvloedig gestroomd had, opgedroogd en toen de dichter in April '30 zijn 70sten verjaardag vierde, had hij de productie er al geruimen tijd aan moeten geven. Het is een mooi en aandoenlijk feest geweest en het „Liber amicorum" dat bij deze gelegenheid werd uitgegeven was een merkwaardig getuigenis. Er bleek weer eens opnieuw uit, hoe ontzaglijk de invloed is geweest van Frederik van Eeden op het Nederlandsche intellect, hoe hij totaal verschillende geesten langer of korter tijd heeft betooverd en geheel beheerscht. En allen bleken aan de dikwijls zoo beteekenisvolle en soms beslissende aanraking met zijn persoon een waardevolle herinnering behouden te hebben, ook waar zij moeten erkennen in later jaren aan den invloed van den meester ontgroeid te zijn.

'sPausen woord in goede aarde.

Van bijzondere beteekenis en hoopgevend is het feit, dat de volledige tekst van 'sPausen Encycliek „Caritate Christi" in de Handelingen van de Kamer van Afgevaardigden en den Senaat van de Ver. Staten van Noord-Amerika zal worden opgenomen, en Senator Lang met algemeene stemmen verlof kreeg om het gedeelte dier encycliek, waarin de ongeregelde begeerte naar aardsche goederen door den H. Vader wordt gebrandmerkt als de bron van alle huidige kwaad en heerschende wanorde, voor te lezen. Indien de niet mis te verstane vermaningen van Christus' Stedehouder op aarde het eerste en laatste gebod der Amerikaansche maatschappij: „Make money, if it can honnestly" (maak geld, als kan op behoorlijke wijze, maar maak geld) zal weten te overstemmen door de bede tot God „Save our Souls" (Redt onze zielen), zal Amerika, door schade en schande gelouterd, een toekomst tegemoet gaan, waarin de overschatte tijdelijke waarden zullen achtergesteld worden bij de miskende en onderschatte eeuwige tot heil van de nieuwe en oude wereld

De suppletoire Begrooting.

HET ANTWOORD VAN DE RAAD.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De afdeelingen konden niet verhelen, dat dit ontwerp, waarin wel vele verlagingen der begooting voor 1932 voorkomen, doch dat ten slotte neerkomt op verhooging van 5 afdeelingen en het eindcijfer, voor haar een teleurstelling was. In verband met den economischen teruggang hadden de leden algemeen verwacht in deze suppletoire Begrooting voorstellen te zullen ontvangen, welke gevoerd zouden hebben tot verlaging van het totaal der uitgaven en spraken zij er dan ook hun leedwezen over uit, dat zulks niet het geval is, terwijl het toch zoo dringend noodig is, de uitgaven te drukken.

Waar de afdeelingen het optimisme van het Bestuur ten aanzien der meerdere opbrengst der middelen niet deelen, zouden zij het zeer waardeeren, indien zij een nadere toelichting van de verschillende ramingen mochten ontvangen. Zou het Bestuur kunnen mededeelen, wat de opbrengst der middelen is geweest tot eind Mei d.j.?

De afdeelingen zouden dringend willen verzoeken de cijfers der ontvangsten, zij het dan maar globaal, zoo spoedig mogelijk na afloop van iedere maand te willen doen publiceeren.

Verder lezen we in het verslag, dat de Raad niet onsympatiek staat tegenover het renteloos voorschot aan de *Cur. Bond v. Lichamel. Opv.*, maar gaarne wat meer garantie zag voor terugbetaling.

Voor de commandant bezoldigingen van commandant der *politie*troepen en onderinspecteur was ook suppletoir een crediet aangevraagd, waarop de afdeelingen het voorstel deden, elders op de politieuitgaven te bezuinigen, zoodat de hier bedoelde bezoldigingen uit het niet-verhoogde bedrag der politieuitgaven kunnen worden gekweten.

Ook werd nog gevraagd, nog meer op deze post te bezuinigen.

Een bedrag aan verplaatsingskosten wilde de Raad nog hooger stellen, wanneer daardoor meerdere misbare dure krachten der politie konden repatrieeren.

De uitgaven voor de *waterleiding* op *Aruba* vond de Raad wel wat te grootscheeps.

Gedacht werd aan het combineeren der verschillende diensten op Aruba - Radio en Telefoon, Openbare Werken onder een hoofd.

Alvorens zich over de *Bovenwindsche Stoomverbinding* uit te spreken, wilden de afdeelingen meer inlichtingen.

Gevraagd werd of als *loods*boot, de vrijgemaakte politieboot niet zou kunnen gebruikt worden.

Enkele leden maakten de opmerking, dat het hun regelmatiger voorgekomen zou zijn, indien de werken, welke reeds te voren voor uitvoering op het BOUWFONDS waren aangewezen, vóór den aanvang van 1932 bij suppletoire begrooting waren aangevraagd, waardoor voorkomen had kunnen worden, dat de kosten van die werken, welke toch zeker niet onvoorzien zijn, voorloopig op art. 148 (Onvoorziene Uitgaven) geboekt moesten worden, een systeem, dat overigens, gezien de hoegrootheid van deze post (f 100. 000.—) verwondering wekte.

Het viel op, dat enkele der hier vermelde werken niet zijn opgenomen in de gouvernements - missive dd. 9 Januari 1932.

No. 167 (notulen 1931—1932—18) —voltooiing politiewoningen Rio Canario, voltooiing verbetering weg naar vliegterrein Hato, herstel loods Curaçaosche Handel Maatschappij, verhanging afrit Rifbrug—, terwijl andere in die missive op min of meer belangrijk minder geraamd zijn: markthallen Curaçao, abattoir, waterwerken Aruba. Gaarne zou men ter zake inlichtingen ontvangen.

Voor het herstel van het Postkantoor werd f 8000, — aangevraagd, waartegen de leden verklaarden zich niet te zullen verzetten in het vertrouwen, dat in ieder geval dit bedrag dan niet overschreden wordt.

Wat betreft de aangevraagde gelden voor een school te **St. Martin** zei de Raad: Naar verluidt moet ongeveer een derde van de leerlingen, welke de geprojecteerde school te Beneden - Prinsenkwartier zullen bezoeken, komen van het Fransche gedeelte, wat het Fransche Gouvernement niet zoo gaarne zou zien. Gevraagd werd of het Bestuur zou kunnen mededeelen of dit juist is en zoo ja, of wij dan toch in dezen tijd te Beneden - Prinsenkwartier nog een school zullen moeten bouwen. Ook te Phillipsburg moeten naar verluidt ook kinderen van het Fransche gedeelte school gaan.

Omtrent de pier op **Saba** lezen we: Algemeen wilde men gaarne medewerken tot verbetering van den toestand ten deze. Vertrouwd werd, dat de in de toelichting bedoelde eenvoudige wijze doeltreffend zal blijken te zijn.

Inderdaad werd reeds een pier op Saba gebouwd, welke evenwel weggeslagen is. De afdeelingen vroegen of met de opgedane ondervinding rekening gehouden is bij het maken van het plan en waar de nieuwe pier zal komen.

Verschillende leden deden uitkomen, dat zij ook na de behandeling van de begrooting voor 1933 een bedrag van f 600,— per jaar voor vervoerkosten der vroedvrouwen voldoende achten.

Gaarne zouden de afdeelingen een specificatie ontvangen van de andere uitgaven van het abattoir en de markthallen.

R R R Revolutionair.

Dh. H. Polak schrijft volgende geestige boutade in het „VOLK“:

„Er is een tijdperk geweest, een zeer lang tijdperk, waarin vrijwel alle kunstenaars den volke door hun uiterlijk kond gaven, dat zij artisten waren. Zij droegen lange haren en hunne kleedij week, wat stof, bouw en snit betreft, in sterke mate af van hetgeen gewone menschen tooide. Thans is daarvan maar weinig overgebleven. Wie bijvoorbeeld, te Laren rondwandelt, zal, als hij de menschen niet kent, allicht een dozijn schilders ontmoeten, zonder het flauwste vermoeden te hebben, dat hij kunstenaars aanschouwt. Want dezen zien er tegenwoordig uit als gij en ik.

Zooals het met de schilders was, is het ook met de socialisten geweest. Veertig jaren geleden droegen wij allemaal flambards oftewel Transvaalhoeden, losse lavallièrestrikken dienden ons tot das en pélérines deden ons dienst in stede van jassen. Het zou ons niet zijn ingevallen een bolhoed te dragen en een „hooge zijje“, nu ja, dat was iets buitensporigs, waarnaar onze gedachten nooi uitgingen. Trouwens, toen wijlen mijn vriend Harry Quelch, redacteur van „Justice“ en een der beste sociaal-democraten, die ik ooit ontmoette, op het internationaal congres van 1904 verscheen met een cylinderhoed op, wekte dit toen nog algemeene verbazing en vroolijkheid.

De koloniseerende en andere anarchisten van het einde der vorige en het begin dezer eeuw, zoowel zij, die in de kolonies te Bussum en Blaricum woonden, als hunne geestverwanten daarbuiten, gingen nog heel wat verder. Zij achten wereldhervorming slechts mogelijk door het dragen van manchester pakken en het loopen op sandalen; een enkele vond zelfs dit blijkbaar te burgerlijk en hulde zich in sarongs.

Dit alles heeft vrijwel afgedaan. Maar nu leven er met en onder ons, wier revolutionnaire gevoelens uiting en bevrediging zoeken in demonstraties van anderen aard, o.a. in het gebruik van hetgeen de letterzetters „onderkast“ noemen. Indien namelijk dezulken een advertentie plaatsen, naam en adres laten drukken op postpapier en enveloppen, visitekaartjes doen vervaardigen, of op andere wijze zich bedienen van Gütenberg's en Koster's vinding, dan gebieden zij, dat geen hoofdletters, doch uitsluitend gewone drukletters zullen gebezigd worden.

Een advertentie van dezen bouw ververscheen eenige dagen geleden in onze courant.

De oproerige Krabbelaar heeft er den spot mee gedreven. Daaraan heeft hij verkeerd gedaan. Zijn misslag vloeide blijkbaar hieruit voort, dat hij den revolutionnairen geest van dezen tijd niet begrijpt. Ik zelf ben een volslagen verburgerlijkt type. Maar ik doe niettemin mijn best, om de opstandige opbruisingen en uitstortingen van naar wereld-bestorming dorstende zielen te begrijpen. Dank zij deze eigenschap, heb ik geleerd te verstaan, dat men onmogelijk kan medewerken aan een grondige verandering van het wezen der maatschappij, als men niet in geestdrift kan geraken voor grauwe betonnen bouwsels, zonder eenig spoor van versiering, alsmede voor gepleisterde en van metalen meubelen voorziene binnenhuizen. Ik gevoel diep, dat het gebouw eener omroep-vereeniging, wil het een socialistisch karakter dragen, bovendien moet voorzien wezen van een soort misbakken zwem-school-springtoren — en even diep gevoel ik, dat het centrale gebouw eener jeugd-organisatie dezer socialistisch karakter slechts kan doen blijken, als het er uit ziet als een combinatie van een cellulaire gevangenis, het glazen trappenhuis van den Amsterdamschen wolkenkrabber en de Rotterdamsche Bijenkorf.

Begrijpen doe ik dus ook den afkeer van hoofdletters—wel het revolutionnairste, dat men zich denken kan. Immers zulke letters worden gemeenlijk kapitale letters genoemd — en hoe zinrijk is het dus, in de aankondiging van zijn huwelijk, door middel van zijn adreskaartje en andere drukwerken te doen blijken, dat men naar afschaffing van het kapitalisme streeft!

Ik voorzie, dat het hierbij niet zal blijven. Andere typografische demonstraties van revolutionnaire gezindheid zijn mogelijk en zullen te zijner tijd stellig worden gegeven.

Zoo zou men zijn familie-ankondiging onderst-boven kunnen laten drukken, om te laten uitkomen, dat men omkeering der samenleving beoogt. Men zou ook last kunnen geven het zetsel in pastei te laten vallen en het aldus af te drukken, ongeacht hoe het er moge uitzien, om aldus aan zijn begeerte naar de puinhoopen van het kapitalisme lucht te geven. Voor de hand ligt verder het weglaten van leesteekens en van wit, zoodat een huwelijks-aankondiging er aldus zou uitzien:

Getrouwdjanbetonmuurmetmariannaglaswandtoekomstigadresstaalmeubelstraattwaalf

Zulk een advertentie zou een zinnebeeld zijn van de saamhoorigheid, de eenheid, het schouder-aan-schouder-staan van de arbeidersklasse.“

Ivar Kreuger.

De redactie van de „Gids“ komt nog eens terug op het schandaal, dat de wereld voor kort beleefde, van zulk een omvang en zoo onverwacht, dat men in de geschiedenis zijn gelijke niet vindt.

Zoo langzamerhand komen de verhalen los van den jongen Kreuger, die op school zoo mooi kon „spieken“, die reeds bij het begin van zijn carrière een valschen introductiebrief opmaakte, die zijn vader zou geschreven hebben aan 'n millionnair in New-York, een brief dien Kreuger opmaakte toen hij gehoord had, dat de bewuste millionnair gestorven was en welken hij dus, rekenend op 't piëteitsgevoel van den zoon, aan dezen kon aanbieden zonder gevaar voor ontdekking. Wij lezen van een geheime kamer, waarin documenten werden vervalscht en wij lezen van medeplichtigen. Zoo blijft in deze wonderlijke zwendelarij het meest verwonderlijk, dat het den wel zeer intelligenten en beschaafden en o toppunt van intelligentie, uiterst „bescheiden“ man gelukt is, de zaak zoolang gaande te houden, een zaak, die, naar het nu wel schijnt, van den aanvang af in bedrog wortelde. Al leven wij snel, wij weten toch nog hoe Kreuger het enorme bedrag van $ 75,000,000.— aan Frankrijk en van $ 125,000,000.— aan Duitschland leende en hoe hij de held was in Den Haag, toen hij door zijn coulance in den kring van dankbare diplomaten de Young-leening mogelijk maakte (een feit waar de huidige houders dezer stukken hem nu wel niet dankbaar voor zullen zijn). Toch controleerde deze man, die 4 millard Kronen aan de verschillende geldmarkten heeft weten te onttrekken, 260 industrieele ondernemingen, waarin 75,000 arbeiders werkten, organiseerde hij een luciferstrust op een geniale wijze en waren zijn ideeën zeker voor een deel constructief. Zwendelend en opbouwend genie in een man vereenigd. Een dergelijke gebrokenheid komt in den mensch meer voor, maar helaas brengt onze tijd mede, dat de geheele wereld gedwongen kan worden de gevolgen van zulk een karaktereigenschap aan den lijve te ervaren.

BERICHTEN.

MGR. VERRIET OP ARUBA.

Het vertrek van Curaçao.

Onze particuliere correspondent schrijft:

Zoodra Zijne Excellentie aan boord der *El Libertador* kwam, werd de pauselijke vlag geheschen en werd Mgr. gecomplimenteerd namens de Directie der K. N. S. M. door de Heeren WEIS en STUMPER.

Al spoedig werd kennis gemaakt met Kapitein KLIP, Gezaghebber WAGEMAKER, Ir. DE PRIL en SWANEVELD en overige medereizigers.

De gong werd geblazen, de Hoogeerw. Pater Vicaris M. v. D. ELSEN en de overige Paters en Heeren, die gekomen waren om Zijne Excellentie uitgeleide te doen, namen afscheid en het schip kwam los.

De Secretaris, Pater Wahlen, kon zich maar niet begrijpen op reis naar Aruba te zijn. Vroeger altijd per zeilgelegenheid en nu opeens met een nieuw ultra modern schip. El Libertador, meet 2500 ton, loopt 13 à 14 knoopen en kan de snelheid opvoeren tot 17 Mijl. Om de onkosten te dekken moeten er ± 70 passagiers mee varen, nu waren er slechts 30, en toch was Kapitein Klip uiterst tevreden in dezen slechten tijd daar hij ook nog 60 ton lading aan boord had; 30 voor Aruba en 30 voor Maracaibo. De eerste stuurman kwam Mgr. uitnoodigen op den brug te komen om beter te kunnen genieten van den heerlijke uitvaart uit Curaçao's wonderschoone haven, waar Pastoor VAN DER VEER stond te wuiven op het platje van het Hospitaal en op Zaquito werd P. WAHLEN een laatste groet gebracht door Zusters en Zieken, zoodat Mgr. beneden bleef en alles rustig in oogenschouw nam. Piscadera, Boca S. Michiel, Bullenbaai en Julianadorp tot voorbij Dayboy, S. Willebrordo nog even zichtbaar was. Maar de heilige nevel hield alles in verdoezelende verte.

Om kwart over twaalf riep de gong om zich klaar te maken voor de lunch. Heel gezellig werd in de Bar het Hollandsch gezelschap verzameld door Kapitein Klip, die een joviale gastheer was. De tafel was gesierd met een mooi bouquet rozen, het menu was fijn, de bediening allerkeurigst.

Was dit nu een reis naar Aruba?

Pater Wahlen geloofde er niets van en meende zich op weg naar Europa of America.

Wat zijn de tijden toch veranderd! Hoe is het reizen comfortabel en prettig aan boord van *El Libertador*.

Om de bevolking niet te leur te stellen werd er met een stevige vaart gevaren. Om drie uur kwam Cero Colorado al in zicht

Gezaghebber Wagemaker was wat in z'n nopjes het gezelschap zoo enthusiast te zien over den frappanten eersten aanblik van zijn gebiedsdeel.

De vuurtoren en daarachter hooge schoorsteenen van fabrieken en heel het complex van Rainbow village, zoogenoemd om den regenboogkleurigen aanblik der in alle grondtoonen geverfde huizen en daken.

De zwavelzuurfabrieken dampten hun verpestende walm breed uit over de zee, zoodat op het het schip waarneembaar was. Waarom geen pijpen van 80 Meter hoog? Dan kan niemand last hebben van die longenbenauwden zwaveldamp. Gezaghebber Wagenmaker vertelde, dat als de wind landwaarts woei Oranjestad last heeft van die zwavellucht, maar de Directie der P A N A M. stopte de machine onmiddelijk op het eerste telefoonbericht. Beter is het echter door hoogere pijpen het euvel te voorkomen en voor altijd onmogelijk te maken.

Sabaneta wuifde den nieuwen Bisschop *Welkom* toe met vlaggen van toren en daken, van schepen en stoepen. Een aardig moment dat alle aandacht trok.

Maar de electrische centrale der P. A. N. A. M. het destillatie station en de reservoirs op een plateau 60 M. hoog gaf den Heer Wagenmaker gelegenheid met geestdrift te gewagen van Aruba 's nieuwe waterleiding, die om de 500 Meter een brandkraan heeft waaruit het water 20 Meter hoog spuit. Zooiets hebben we op Curaçao niet noodig, daar zijn de huizen zoo hoog niet.

Kwart over vier voeren we de Paardenbaai van Oranjestad voorbij en de nieuwe pier der Eagel te gemoet.

Aankomst op Aruba.

Nimmer heeft Aruba zooveel volk op de been gezien als bij Mgr. Verriet's blijde inkomste. Een aaneengesloten menschenmassa van de kerk tot pier.

Op de Pier tegenover het schip de feestcommissie en in. lange rij 25 jonge dames, keurig in 't wit gekleed, tegen zich aan houdend groote geele letters van wel ½ M. hoog WELKOM ONZE NIEUWE BISSCHOP met aan 't begin en aan 't einde een jongedame met prachtbouquet en verder Jongeheeren met pauselijke vlaggen en wimpels. Een kleurig gezicht. De bisschopauto, met pauselijke kleuren versierd van kap, (opengeslagen,) tot en met de wielen.

De feestcommissie kwam aan boord en na zich te hebben voorgesteld nam de Voorzitter Simon Oduber het woord om den nieuwen Bisschop te begroeten ~~en van boord naar de auto te geleiden.~~

Bij den eersten voet aan wal op Arubiaansch grondgebied werd Zijne Excellentie begroet door de *St. Michiel-fanfare*, terwijl de Jongedames vooruit traden, om haar bloemenhulde te brengen. Pater WAHLEN kreeg ook witte en roode rozen en nam in de eerewagen plaats met den President, die Monseigneur begeleidde.

Muziek voorop zette de stoet van schoolmeisjes en jongens met sjerpen en cocardes getooid, zich in beweging, hoogheffend hun vaandels vlaggen en banieren den lange pier af stadswaarts heen.

Aan den ingang stond de eerste eereboog met het wapen van Mgr. Verriet. Vijf eerebogen volgden, van elke parochie een, waarop de naam der parochie prijkte. De zevende eereboog was geplaatst tusschen kerk en pastorie, glansrijk gesierd met gekleurde lampen, die s'avonds een schitterende verlichting te genieten gaven.

Onder de laatste der Parochiebogen, die van *Oranjestad*, werd uit gestegen. Op dien boog stond geschreven *Toer pueblo a mira bo gloria.* Geheel het Volk heeft Uw Glorie aanschouwd, en dat was hier werkelijk het geval. In cappa magna liep de Bisschop zegenend tusschen de eerbiedig knielende menigte door, begeleid door een stoet engelen met vleugelen, in lange witte gewaden, de handjes op de borst gevouwen keurig en indrukwekkend. Pastoor Zeppenfeldt, geassisteerd door Pastoor Hendriks en Penninx wachtte de Bisschop af en ontving Zijne Excellentie volgens Kerkelijk ritueel, terwijl de muziek buiten zweeg en het Koor *Ecce Sacerdos* aanhief.

De Hoogedelgestrenge Heer Gezaghebber aan het hoofd der Autoriteiten had in de voorste rij plaats genomen.

Toen de Bisschop met de Bisschoppelijke plechtgewaden was bekleed hield Monseigneur eerst in 't Hollandsch een speech tot Gezaghebber en Genoodigden en sprak daarna in de landstaal het Volk toe, waarvan hij vroeger vier jaar lang Pastoor geweest was. De schitterende ontvangst op Aruba Hem bereid, was een uiting van Geloof, Liefde en Dankbaarheid, welke verre Monseigneurs verwachting had overtroffen. Wederkeerig wilde Mgr. het Volk geven het kostbaarste wat Hij uit Rome voor hen had medegebracht, de zegen van den Plaatsbekleeder van Christus hier op aarde.

Pastoor ZEPPENFELDT zong de *Confiteor.* Na *Tantum Ergo* gaf Mgr. den zegen met het Allerheiligste en ging weer met capa magna de kerk uit naar de Pastorie, waar de Eerw. Zusters en Fraters Mgr. kwamen verwelkomen.

Om half zeven ging Zijne Excellentie vergezeld van zijne Secretaris in open auto zijn opwachting maken bij den Gezaghebber van Aruba en Mevrouw Wagemaker.

Wat een metamorphose!

Een villastad! Klein, maar rein. Keurig, ordelijk de prachthuizen in het midden hunner tuinen pralend als kleine paleizen. Al spoedig werd het electrisch licht ontstoken, en toen was het sprookje uit Duizend en één nacht werkelijkheid.

Mevrouw WAGEMAKER verheugde zich ten zeerste, dat het hooge gezelschap zoo opgetogen was over de ontvangst op Aruba, dat zich in weinig jaren tot zulk een hoog peil van beschaving had opgewerkt.

Gezaghebber WAGEMAKER vertelde met voldoening over den bouw van zijn mooi nieuw huis en hoe prettig hij hier op Aruba kon werken.

Moge dit door Z.H.E.G. zoo geliefd eiland onder zijn voorzichtig bestuur zich handhaven tegen de verdrukking der slechte tijden en bij wederopbloei zijn vaart naar omhoog steeds verder voortzetten.

Om acht uur groote iluminatie aangeboden door *Electra*, en concert van het Michielskorps. Keurige muziek, onberispelijke houding van het Publiek. De militaire en burgerpolitie heeft dien dag zwaar werk gehad om die duizendkoppige menschenmassa geregeld zonder ongelukken te verplaatsen. Maar niet de minste wanklank werd vernomen, alles had een uitstekend, ordelijk verloop. Tien uur werd het Wilhelmus gespeeld, met ongedekte hoofden staande aangehoord door de genoodigden van Pastoor Zeppenfeldt en de menigte buiten.

Den volgende morgen half tien officieele receptie van Autoriteiten en Commissie. Ook hier was Gezaghebber WAGEMAKER weder bereid de plechtigheid met zijn tegenwoordigheid op te luisteren. De Heer J. MADURO hield de eerste speech, de Heer J. IRAUSQUIN de tweede, Mgr. dankte. Hierna volgde de aubade der schoolkinderen die onberispelijk zuiver drie mooie liederen meesterlijk ten gehoore brachten. Een reuzebouquet van roode rozen werd Mgr. aangeboden met toespraak namens jongens en meisjesscholen. Daarna algemeene receptie, zeer druk bezocht tot 12 uur in den middag.

Commissie van ontvangst van Mgr. Verriet.

Donderavond, volgens *La Cruz* ontving Mgr. Verriet, de Heeren B.E v/d Veen Zeppenfeld, J. M. J. Ellis en J. H. Sprockel, respectievelijk president, vice-president en secretaris van de indertijd gevormde commissie van ontvangst.

Hun laatste werk was nu het aanbieden van een album met een complete collectie foto's van de blijde intocht en de belofte van de spoedige komst eener film van de gebeurtenissen op dien feestdag.

Verders boden zij aan Mgr. aan de rest van de gecollecteerde gelden, om daarover volgens eigen goedvinden te beschikken.

Mgr. sprak hierop een hartelijk dankwoord. Nooit had hij kunnen verwachten een intocht zoo grootsch, als het Curaçaosche volk hem bereid heeft. Het moest ook voor de feestcommissie een groote voldoening geweest zijn, dat alles zoo goed verloopen was.

Mgr. verzocht nog aan den President om zijn dank aan de geheele commissie over te brengen.

FANFARE „SCHERPENHEUVEL“

Uitvoering op Zondag 17 Juli s' avonds om half acht op het Brionplein.

PROGRAMMA

1. New-York. Marche. Alf. Ellegiers.
2. Le pré aux clercs. Extraits de l' opera-comique. J. Martin.
3. Cascadeuse. Valse. G. Dumortier.
4. L'amitié. Valse. C. Van Uffelen.
5. Le Moulin a paroles. Marche. O. Geerts.

PAUZE

6. Hélène. Marche. L. Lejeune.
7. L'écho des Bois. Fantasie. caprice. J. Martin.
8. Micheline. Valse. O. Geerts.
9. Elcar. Marche. L. Gonze.
10. Le Maréchal wayez. Marche. J. Haesaerts.

Olijfproducten.

De firma Ellis en Dania, Brionplein 11, alleenvertegenwoordigers van de „Palestine Oil Industry „Shemen“ Ltd. stuurde ons eenige monsters van de fabricaten der fabriek, met een aantal circulaires uiteenzetten de zuiverheid en uiterst prima kwaliteit van de zeepen en oliën, welke deze firma fabriceert uit prima zuivere olijfolie.

Onze dank voor de toezending en het gebruik kunnen we aanbevelen.

In dank ontvangen.

Van het Gouvernement. „Het verslag van Bestuur en Staat van Curaçao over 1930.

Van de firma S. E. L. Maduro & Sons de tijdtafels van de Red. D. line.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 17—23 Juli 1932.

S.S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Vestvangen	17	Paramaribo	17	New-Orleans
Caracas	17	Maracaibo	17	New-York
Lara	17	New-York	17	Maracaibo
El Libertador	17	Maracaibo-Aruba	18	Aruba-Maracaibo
Alemania	18	Curaçao	19	Aruba-Maracaibo
Atlas	19	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, St. Thomas & Bonaire	—	Curaçao
Eupatoria	19	Hamburg	19	Pto. Barrios
Trujillo	19	La Guaira	19	Aruba-Maracaibo
Mauretania	20	New-York	20	Cristobal
Venezuela	20	Amsterdam	20	P. Limon
Flora	20	New-York	20	Aruba-Maracaibo
Albert Voegler	20	Cristobal	20	Hamburg
El Libertador	20	Maracaibo-Aruba	21	Maracaibo
Baralt	20	S. Domingo City, S. Pedro de Macoris & S. Juan	21	S. Juan, S. Pedro de M. & S. Domingo City
Colombia	20	P. Limon	21	Amsterdam
Heinz Horn	21	Cartagena	21	Hamburg
Jason	22	Costa del Pacifico	22	Rotterdam-Amsterdam
Astrea	22	Maracaibo	22	New-York
Carabobo	23	New-York	23	Maracaibo
Atlas	—	Curaçao	23	Bonaire, St. Thomas, Saba, St. Eustatius & St Kitts
Miranda	23	Maracaibo	—	Curaçao
J. Sebastian Elcano	23	Cristobal	24	Barcelona
Macoris	23	Cristobal	24	Le Havre

Vliegtuig.

Naar de La Cruz, meedeelt, is er met de Stoomboot Trujillo een aeroplane op Aruba gekomen van den Hr. M. Vianen, naar het blad vernam voor de verbinding Curaçao - Aruba.

Nieuwe verbinding.

Volgens mededeeling van de Red. D. vertrekt de *Trujillo* op 10 Juli naar La Guaira en *Coro.*

Het zal een driewekelijksche verbinding zijn.

De Dietse Spelers.

„Einde goed alles goed“ zoo schreven we de vorige week onze hoop en verwachting neer omtrent de laatste opvoering van het Nederlandsche Tooneelgezelschap.

En werkelijk de laatste uitvoering met *„Als je maar een verleden hebt“* is een succes geweest, zoowel in de Stadsschouwburg als in de club op Negropont.

De avonden waren ook zeer goed bezet

Na afloop van deze laatste voorstelling in de Stadsschouwburg betrad Ir. de Pril als voorzitter van de groep Antillen van het Algem. Ned. Verbond, het tooneel om de scheidende Spelers toe te spreken.

Bij de groote moeilijkheden aldus Spr. van het vormen eener groep, kwamen er voor Willem van der Veer nog zwaardere, door de eischen van het groepsbestuur voor 't gehalte der stukken.

Telegrafisch moest er veel gecorrespondeerd worden. wat niet gemakkelijk ging.

Maar thans had men veel mondeling gesproken. De tijd welke Willem van der Veer als gast in huis was, had de Spr. niet onbeuut gelaten en daardoor had hij de overtuiging, dat het doel van de groep Antillen, het brengen n.l van hoogstaand tooneelspel, thans in goede handen is.

Zoo zag Spr. thans Willem van der Veer, met zijn Dietse spelers, het Algem. Ned Verbond en de groep Antillen als een drievoudige verbintenis met hetzelfde doel, de groot-Nederlandsche gedachte en taal te bevorderen.

Als symbool daarvan, kwam nu een Dietse bark het tooneel opgevaren, geheel beladen met inheemsche vruchten.

Welke attentie een groot gejuich deed uitbarsten in de volle zaal.

De Hr. de Pril wenschte de Spelers verder een goede reis, succes in Suriname en ook in Holland met het volvoeren van de verplichting die zij op zich hebben genomen.

Willem van der Veer sprak nu een woord van oprechten dank uit de volte van zijn hart.

Dank bracht hij aan Z. E. de Gouverneur: de verschillende medehelpers als de Heeren Bodifee, Nederhorst en Le Fevre. Mevr. Tange met het Ido orkest. De Heeren van der Stok, van Eyk en de Pril voor de verleende gastvrijheid, verder het bestuur van het A N.V. vooral de Hr. de Pril, die de stoot gegeven had tot het doen uitkomen van de Dietse Spelers.

Spreker hoopte dat het groepsbestuur steeds meer succes zou oogsten in het Aan Nederland Verbinden van Curaçao, en de Hr de Pril nog lang de leidsman van de groep wezen zou.

Spr. dankte ook het Curaçaosche publiek voor de spontane hulde, en hoopte het volgend jaar met nog een beter repetoire te kunnen komen, nu hij weet, wat het Curaçaosche publiek van het Nederlandsche tooneel verwacht.

We kunnen nog mededeelen, dat van Aruba uit, het gezelschap het volgende telegram zond naar H.M. de Koningin.

De Dietse Spelers, onder leiding van Willem v/d Veer op hunne kunstreis door Nederl. West-Indië, thans vertoefend op Arnba, brengen Hare Majesteit eerbiedige groet; groote aanhankelijkheid en spontane bijvalsbetuigingen van het Arubaansche volk.

Zondagmiddag is het gezelschap met het S.S. Stuyvesant naar Suriname vertrokken.

Het bestuur van het A. N.V. groep Ned. Ant. en eenige medehelpers van het gezelschap gebruikte mede de lunch aan boord.

Verschillende personen kwamen nog afscheid nemen.

Het beste succes in Suriname.

Adoratiefeest H. Familiekerk.

Zondag ll. vierde de parochie van de H. Familie op San Matheo, tegelijk met bovengenoemd feest, de plechtige ontvangst van Mgr. Verriet.

De Commissie van ontvangst bestaande uit de Heeren Rosberg, Emperador en Chatlein ontvingen des morgens 9 uur Mgr. aan het begin van de Niewindtstraat waarna, deze omgeven door bruidjes en voorafgegaan door jongens met banieren te voet voortschreed tusschen een haag van kinderen met vlaggen. De banda Excelsior onder leiding van den Hr. Cassiano luisterde deze ontvangst op.

In de kerk had nu de pontificale mis plaats, waaronder Mgr. de geloovigen toesprak.

Des avonds had er een pontificaal lof plaats, wat geheel door het volk gezongen werd en begeleid door orgel met orkest onder leiding van den Heer Mendez en getoonzet door den Heer Jac. Palm.

Zelden hoorden we hier zoo iets indrukwekkends. Dat de kerk tot de uiterste hoeken bezet was, behoeven we niet te zeggen.

De avond was een verdiend succes voor de koorleider R. P. Bührs.

Mère Theodorique.

Zaterdag werd het gouden feest van Mère Theodorique ~~op Welgelegen~~ geopend met een algemeene H. Communie van Zusters en pensionairen.

Om 7 uur was het plechtige H. Mis opgedragen door den Hoog Eerw. Pater Vicarius M. v/d. Elzen met assistentie van de Paters Hagemans en Dellaert.

Om 9 uur deed Mgr. Verriet de plechtigheid der geloften hernieuwing, waarbij de bisschop de Congregatie en Mère Theodorique in 't bijzonder bedankte voor alles wat ze op Curaçao gedaan hebben.

De jubilaresse vooral werd in bijzonder hartelijke woorden toegesproken.

Om 11 uur was het een intieme receptie, waarbij Z. E. de Gouverneur, en Mevrouw van Slobbe, de adjudant Luit. Fens, de Gouvernements secretaris Mr. Gronemeyer en vele paters tegenwoordig waren.

De volgende dag was het feest voor de oud-leerlingen, waarbij een 50 tal dames den geheelen dag gast waren op Welgelegen.

Goede reis.

Zondag vertrekt Pastoor Smit voor enkele weken naar Porto - Rico.

Goede reis en behouden terugkomst.

Het patronaat zal worden waargenomen door den Hoog Eerw. Pater M. van den Elzen.

Maandag vertrekt Pater Elie naar Aruba ter vervanging van Pastoor Zeppenfeldt, die eenige weken bij zijn familie zal komen doorbrengen.

Pater Zeppenfeldt komt van Aruba, Woensdag met Mgr. Verriet en Pater Wahlen.

Haciele cu Electricidad.

Dit is de titel van een zeer aardig brochuurtje, de papiamentsche vertaling van de artikelen eertijds in ons blad verschenen *Doe het electrisch*

Het boekje uitgegeven door de Ned. Ind. Gas. Mij. is gratis aan de loketten dier Maatschappij verkrijgbaar.

Officieele berichten.

De Heer F. J. J. Corver is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Ambtenaar van het Bevolkingsregister op Curaçao en overgeplaatst ter inspectie der Belastingen.

De Heer M. B. Bartels Daal, commies ter Gouvernements-Secretarie, hulp ambtenaar van den Burgerlijken Stand in het Stadsdistrict is tevens bebenoemd tot Ambtenaar van het Bevolkingsregister op Curaçao.

Aan Z. H. E. Mgr. P. I. Verriet Apostolisch Vicaris van Curaçao is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid van de schoolcommissie op Curaçao onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten en de Heer A. F. Dellaert is als zoodanig benoemd.

Met ingang van den 1n September is aan den loods in Curaçao, H. C. J. van Eden, wegens inkrimping van het

personeel bij den haven en loodsdienst eervol ontslag verleend uit 's lands dienst.

Een herinnering aan 8 Juni 1928.

„La Prensa" van Donderdag bevat een artikel uit „La Opinion" van Santo Domingo, waarin een interview wordt medegedeeld met eenige deelnemers aan den overval van 8 Juni.

Het was naar aanleiding van den terugkeer met de „Magellanes" na drie jaren gevangenschap van Luis Chavez, Andrés Carrasco, Leoncio Pérez, Efigenio Exalpulleri, José Mateo en Juan Salcedo.

Volgens het interview hebben ze gevangen gezeten in het kasteel van Porto Cabello en de gevangenis van Coro, beschuldigd van storing der publieke rust in Venezuela.

Als oorzaak der nederlaag van Urbina wordt opgegeven het gemis aan oorlogsmateriaal.

De meeste van genoemde personen waren op Curaçao vóór de overval van Urbina en waren hier aan het werk, sommigen voor eigen rekening zooals Chavez, waarvan wordt gezegd dat hij een klein electriciteitsbedrijf had sinds 1927.

Over de overval wordt verder niets verteld, dan dat een troep onder bevel van Urbina het fort binnendrong, terwijl de mannen onder de zitplaatsen der truck verborgen waren, en dat ze de Gouverneur en soldaten als gijzelaars mee namen aan boord van de „Maracaibo".

Naar zij verder mededeelden, gingen er een 250—275 man mee, waaronder de studenten, Dr. Gustavo Machado, Jiminez Array en Negro Pino.

De eerste ontmoeting had plaats in den morgen van dezelfde Zondag in Vela de Coro, toen in de buurt van het dorp eenige der opstandelingen, bij een meer warm en daar te drinken. Daar sneuvelde Colonel Torres van de opstandelingen en eenige officieren van het Gouvernementsleger.

Leoncio Perez, deelde nog in het interview mede, dat de nederlaag zijn oorzaak had in de weinige tactiek, wat demoralisatie ten gevolge had.

Ook had men wel geweren, maar geen kogels. Gedurende 22 dagen werd de hongerige en dorstige troep, verlaten door Urbina, achtervolgd, waarna ze zich tenslotte overgaf te Aracua, en vandaar naar de gevangenis te Coro werd gebracht.

Er waren er toen nog een 168, Venezolanen en Dominicanen, die allen te werk gesteld werden in de straten van Coro, later gingen ze naar Puerto Cabello en ten slotte naar de Slaat Guarico.

Zij werkten daar met kettingen aan de voeten, waaraan een gewicht van 10 Kilo.

Het verdere interessante verslag vermeldt de verdere lotgevallen in Venezuela tot dat ze op 19 April werden vrijgelaten.

Ontslag onderwijs personeel.

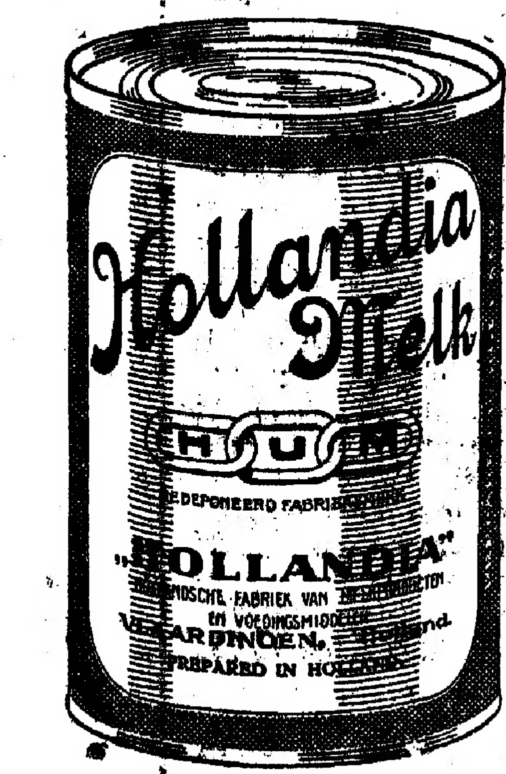
Naar we vernemen is deze week aan een 14 tal dames onderwijzeressen, bij het openbaar onderwijs, ontslag aangezegd.

30 jaar Gouvernementsdienst.

Naar we in de Boletin Comercial lezen, vierde Donderdag de Hr. H. Schotborgh, zijn dertig jarig dienstverband bij het Gouvernement.

De betrekkingen welke de Hr. H. Schotborgh thans bekleedt, nl. waarnemend Gouverneur en Administrateur van financiën, spreken voldoende welke een groot vertrouwen de regeering in dezen bekwamen ambtenaar heeft.

Onze beste wenschen [illegible] aan de Hr. S. Krafft, directeur van het Postkantoor, thans met verlof, onze beste wenschen met hetzelfde aantal dienstjaren.

Buitenlandsch overzicht.

De overeenkomst tusschen Duitschland en Frankrijk omtrent de herstelbetalingen op de conferentie te **Lausanne** hebben in de wereld een zucht van verlichting doen opgaan. De formule op basis waarvan het accoord bereikt werd voorziet in een slotbetaling door Duitschland van 3 milliard Mark in annuiteiten loopende over een periode van 37 jaren. De betaling zal plaats hebben in den vorm van een uitgifte van 5% obligaties, welke gedeponeerd zullen worden bij de Bank voor Internationale Betalingen te Bazel, welke op haar beurt de obligaties op de markt zal brengen tegen een pariteit van 90%. Hun nominale waarde zal dan juist het bedrag van 2.7 milliard uitmaken, hetwelk Duitschland schuldig is. De vastgestelde tijd waarbinnen de obligaties moeten zijn uitgegeven is 12 jaar en alle obligaties, die niet binnen dien tijd zullen geplaatst zijn, worden geannuleerd.

Deze overeenkomst is voor de nieuwe Duitsche regeering zonder twijfel een succes.

Een verder belangrijke punt is nu nog de herziening der oorlogschulden waartegenover Amerika reeds blijk gegeven heeft van zijn goeden wil.

Z. H. **de Paus** heeft over genoemde overeenkomst zijn volle tevredenheid betuigd en dankt dit succes aan de gebedsactie van eenige weken terug. Verder zegt de H. Vader, dat de huidige crisis aan de rijken toont, de nietigheid hunner bezittingen. Een der voornaamste oorzaken van de tegenwoordigen toestand, is het feit, van de overmacht der weinige rijken op de groote menigte armen.

Verder betreurt Z.H. de leer die de oorlog preekt onder de standen, en het overdreven nationalisme, wat de oorzaak is van de strijd tusschen rassen en volkeren.

In **Belgie** hebben ernstige communistische onlusten plaats gehad in het mijngebied van Charleroi.

Frankrijk heeft een ernstig ongeluk te betreuren bij de marine. Gedurende manoeuvre buiten Cherbourg zonk de Fransche duikboot „Promethée" met haar bemanning van 66 personen, en ligt thans op een diepte van 50 M. Eén man slaagde er in bij het zinken van schip te komen. Ter hulp gesnelde schepen kwamen spoedig op de plaats des onheils aan, doch reddingspogingen werden bemoeilijkt door den sterken stroom. De oorzaak van het ongeluk is nog niet vastgesteld.

In de **Ver. Staten** worden we nog weer eens herinnerd aan het geval [illegible] tis, die aanvankelijk gezegd had op de hoogte te zijn van de kinderroof, veroordeeld is tot een jaar gevangenisstraf en een boete van 1000 dollars, omdat hij de justitie op een dwaalspoor gebracht heeft en belet de misdadigers te achterhalen.

In **Spanje** hebben de extremisten weer eens huis gehouden in de buurt van Toledo, waarbij de verbindingen verbroken werden en enkele slachtoffers vielen.

In Zuid Amerika is het erg onrustig. Terwijl er in Washington een congres is, tot het samenstellen van een niet-aanval overeenkomst, schijnen Boliviaansche soldaten het gebied Chaco, waarover reeds jaren met **Paraguay** een kwestie bestaat, te zijn binnengevallen. Het gevolg is dat laatstgenoemd land zijn vertegenwoordiger heeft teruggeroepen.

Intusschen hebben de vertegenwoordigers van Uraguay, Mexico Colombia en Cuba getracht, de onderhandelingen weer te herstellen, in de hoop dat Paraguay op zijn genomen besluit zal terugkomen.

In **Brazilië** is in de staat San Paulo een revolutie uitgebroken tegen het bestuur van Vargas. Volgens de berichten zou het gouvernement de toestand beheerschen.

Ook in **Peru** is een bloedige opstand van communisten uitgebroken in Trujillo, die ook schijnt onderdrukt te zijn. Volgens de berichten is genoemde stad door de bewoners verlaten en liggen de straten vol lijken, tengevolge van een luchtbombardement.

Uraguay heeft verder zijn diplomatieke relaties verbroken met Argentinië, en zijn gezant teruggeroepen.

In het Oosten blijft verder woeden de vreeselijke Cholera die van Kanton tot Peking voortdurend meerdere slachtoffers vraagt, terwijl de medische hulp onvoldoende schijnt.

Communistische benden terroriseeren bovendien op verschrikkelijke wijze de gebieden in Noord China.

Het drama van onderzeesche scheepvaart in tijden van vrede.

Naar aanleiding van den thans gezonken Franschen onderzeeër Promethee.

De lange serie tragische rampen, die begint met het vergaan van de S. 51 en die via het ongeluk met de Engelsche M1 en M2 thans besluit met het zinken van de Fransche Promethee doet weer eens de vraag rijzen, of deze groote offers aan menschenlevens en dood materiaal midden in vredestijd wel opwegen tegen de gevechtswaarde van het onderzeesche wapen. Als men bedenkt, dat de 21 dooden, die in 1925 een graf in de golven vonden aan boord van de door de „Stad Rome" geramde onderzeeër S 51, een Amerikaansche duikboot, alsmede de 68 dooden van de M. I. die eveneens in 1925 zonk, nog niet de eenigen zijn, die hun leven tijdens den vrede op een onderzeesche vaart verloren, is het antwoord op deze vraag niet meer twijfelachtig.

Sedert 1918 heeft Frankrijk niet minder dan vijf, Engeland ook vijf, Amerika drie en Japan drie duikbooten verloren! Hoeveel menschen — sterke en gezonde mannen in de beste jaren van hun leven — daarbij onkwamen, is zelfs bij schatting niet te benaderen, daar de betreffende getallen om begrijpelijke redenen door de respectievelijke Marine-autoriteiten geheim worden gehouden.

Het verlies aan menschenlevens is dus ook in vredestijd op de onderzeeërs geweldig groot. Want men mag niet alleen de verongelukten tellen, maar eerlijkheidshalve moet men daarbij tellen de talrijke verongelukten, die door de gassen in de machinekamer zware gasvergiftingen opliepen, de verdronkenen, die zich bij vaarten aan de oppervlakte niet meer staande konden houden en door het gevaarlijk opspuitende kielwater werden meegesleurd, om niet te spreken van de vele gewonden, die nooit meer hersteld zijn. Zou men al deze dooden en zwaargewonden, bij elkaar tellen, dan zou de einduitkomst schrikbarend groot zijn.

Desondanks blijven de Marine-autoriteiten van Engeland, Frankrijk en Amerika op het standpunt staan, dat een dergelijk offer inderdaad gerechtvaardigd wordt door de groote gevechtswaarde van een onderzeeër. In hoeverre dit standpunt aanvechtbaar is, kan men — zonder de overige factoren van den oorlog ter zee te kennen — moeilijk vaststellen. De tegenstanders van het onderzeesche wapen meenen echter, dat de uitwerking, zelfs van de modernste en grootste booten, betrekkelijk beperkt is en dat hun zuivere gevechtswaarde aan de oppervlakte van de zee — dus zichtbaar — nihil is; bovendien zijn zij van oordeel, dat de onderzeeërs tegenwoordig door mijnenvelden en andere vernielers, zooals zonder twijfel in de verschillende landen reeds zijn uitgevonden, hoewel deze uitvindingen natuurlijk geheim gehouden worden, zoodanig in hun bewegingen worden belemmerd, dat zij meer verliezen dan successen zullen kunnen boeken. De Duitsche onderzeesche oorlog bewijst, zoo verklaren deze tegenstanders, dat het ook met de grootste en snelste schepen niet mogelijk is, de wereldhandel te verlammen of zelfs maar een enkel land te blokkeeren. Integendeel — door het gebruik van onderzeeërs had de wereldhandel juist een gemakkelijker verloop.

Tijdens de blokkade gebruikten de Duitschers onderzeeërs om goederen te vervoeren. Tenslotte, zoo zeggen zij, is de aanvalskracht van onderzeeërs tegenover groote pantserschepen heel gering, daar pantser vangkettingen en een kordon van torpedojagers hun werk afdoende verrichten.

De admiraliteiten wisten al deze beweringen den steun te ontnemen door te beweren: Dat is alles wel waar geweest, maar tegenwoordig beschikken wij over duikbooten, die niet meer kunnen zinken!"

Het sprookje van den „onderzeeër, die niet kan zinken" is natuurlijk inderdaad een sprookje, of men zou zulk een boot tot aan den rand met kurk moeten volstoppen ... maar dan kan hij ook niet niet meer duiken ... of men vertrouwt op de goede werking der duiktanks, maar dan blijft er steeds nog gevaar voor zinken! Een derde mogelijkheid heeft men tot nog toe niet kunnen ontdekken.

„De booten van een verouderd type" zoo zegt de admiraliteit „zijn reeds lang verdwenen: zij bestaan niet meer". Verouderde de booten? De M I en de M II zijn beide (!) nog gedurende den wereldoorlog gebouwd en gingen door voor heel moderne schepen, die niet alleen met torpedolanceerbuizen, maar bovendien met betrekkelijk zware, inzinkbare kanonnen waren uitgerust, terwijl er ook verscheidene machinegeweren aan boord waren. En beide zijn zij gezonken ...

Modern, werkelijk nieuw en practisch, zijn bij de onderzeeërs alleen de reddingstoestellen. Dat iedere onderzeeër zuurstofpatronen meevoert, die genoeg lucht bevatten om de manschappen 10 dagen van lucht te voorzien, is begrijpelijk. Minder bekend is echter het zoogenaamde „Dräger reddingstoestel", dat op de groote schepen voor iederen man aanwezig moet zijn (bij de M. I. was het niet aanwezig, vandaar het groote aantal verongelukten, namelijk 68 man. Evenmin schijnt het op de Promethee aanwezig te zijn geweest.) Dit toestel lijkt eenigszins op een duikerhelm en ademzak. De ademzak bezit zooveel opstuwende kracht, dat de daarmede uitgeruste man, zonder dat deze medewerkt, automatisch naar de oppervlakte wordt gedreven. Het verlaten van de boot, onder water, geschiedt door een tweetal volgens het sluizenprincipe gebouwde kamers met een bijzondere compressie-inrichting. Het verlaten van den onderzeeër door lanceerbuizen, die toch 45 c.M. diameter hebben, mag slechts in het uiterste noodgeval plaats vinden.

Tot de moderne reddingstoestellen voor de onderzeeërs behooren natuurlijk ook sterke bokken, zoogenaamde „dubbele schepen", die uitgerust zijn met kranen en waarmede zelfs de grootste booten gelicht kunnen worden. Op deze dubbele schepen zijn natuurlijk ook duikers aanwezig uitgerust met de allerbeste toestellen, die de techniek heeft opgleverd. Zij zijn intern in de haven, zoodat er steeds een ploeg gereed staat om bij het eerste hulpsignaal uit te varen.

Het is hier niet de plaats om na te gaan, of de strijdkracht der duikbooten werkelijk in een eenigszins gelijkmatige verhouding staat tot de offers, die dit wapen ook in vredestijd vergt aan materiaal, aan menschenlevens en aan menschengezondheid. Het zou wel een vreeselijke gedachte zijn, dat de geweldige uitgaven der groote staten, uitgaven zoowel aan geld als aan leven, nutteloos verspild waren. Hoe hoog dergelijke „uitgaven" zijn, moge blijken uit het volgende:

Engelands vlootbegrooting 1931 635.4 millioen gulden voor onderzeeërs (28 %).

Amerika's vlootbegrooting 1931 953.8 millioen gulden voor onderzeeërs (34 %).

Japans vlootbegrooting 1931 326.4 milioen gulden voor onderzeeërs (2%).

Frankrijks vlootbegrooting 1931 315.6 millioen gulden voor onderzeeërs (39%).

Duitschlands vlootbegrooting 1931 112.8 millioen gulden voor onderzeeërs.

Reeds hieruit blijkt, welk een gewicht de verschillende landen aan de vergrooting van hun onderzeesche vloot hechten. Helaas blijkt uit deze staten niet, of de ter beschikking gestelde gelden alleen voor nieuwe schepen werden uitgegeven, of dat zij ook gedeeltelijk worden besteed voor maatregelen ter vermijding van rampen, als die der M I en de M II, en thans weer die van de Promethee.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao van 16 Juli 1932.

Curaçao in 1932.

Van de Curaçaosche Bank ontvingen we het volgende verslag over Curaçao in 1931.

Zoutwinning.

Gunstig voor de zoutwinning was de droogte in het eerste halfjaar, toen het zout geoogst moest worden, en gebrek aan werkvolk had men ook niet, noch op St. Martin N. G., noch op Bonaire.

Geraapt werd op St. Martin N.G. 5.081.045 K.G. en op Bonaire 4.339.920 K.G tegen respectievelijk 4.709.894 K. G. en 2.760.762 K.G. in 1930.

Uitgevoerd werd in 1931: van St. Martin N.G., 2.763.000 K.G. ter waarde van f 24.417,— en van Bonaire, 3.489.000 K.G. ter waarde van f 22.494,— tegen respectievelijk: 3.160.000 K.G. ter waarde van f 27.109, en 1.560.000 K.G. ter waarde van f 10.952,— in 1930.

De prijs van het zout was nog lager, dan in het jaar te voren; voor het zout van Bonaire varieerde hij tusschen f 0,80 en f 0,70 per vat van 130 K.G. en voor het gemalen zout tusschen f 17,— en f 15,— per 1000 K.G.

Zout van St. Martin N.G. werd verkocht tegen gemiddeld f 0.70 per vat van 115 K.G.

Op Curaçao werd in 1931 nog minder aan zoutwinning gedaan, dan in het jaar te voren. Slechts 300 vaten werden verkregen van de zoutpannen bij de plantages Jan Thiel en Labadera.

Uitgevoerd werd van Curaçao 100.000 K.G. ter waarde van f 1.100,—.

De zoutpannen op Aruba zijn zoo goed als verlaten, slecht voor de visscherij en de plaatselijke consumptie wordt er een weinig zout uitgehaald.

Mijnwezen.

Mijnmaatschappij Curaçao. De exploitatie phosphaatlagen werd in 1931 voortgezet; tengevolge van de algemeen heerschende handels-depressie is echter minder phosphaat verscheept, dan in het jaar te voren. De verscheping van fijngemalen phosphaat was ook slechts een weinig meer, dan in 1930. Als gevolg van den minderen afzet van het product moest het aantal werklieden ingekrompen worden en bedroeg dat gemiddeld 294, waarvan 179 van Curaçao afkomstig, 15 van Bonaire, 62 van Aruba en 38 van Trinidad en andere West-Indische eilanden. Vreemde [illegible] werd overgegaan tot verlaging van de arbeidsloonen en waren deze aan het einde van het jaar 20% lager dan in 1930.

Waar werkgelegenheid beperkt was beijverden de aan het werk gestelde werklieden zich om goed werk te leveren, waardoor hunne prestatie dan ook meestal meer was dan vroeger.

In 1931 werd met 24 stoomschepen, te zamen metende 151.547 M³ 80.928.000 K.G. phospaat ter waarde van f 1.310.140,— uitgevoerd.

Door de maatschappij werd in 1931 over het jaar te voren op elk certificaat van onderscheidenlijk f 100,— en f 1000,— op coupon No. 17, overeenkomstig het in 1925 vastgestelde voorlaatste lid van art. 6 der Voorwaarden van uitgifte der certificaten, terugbetaald respectievelijk f 6,— en f 60,— en aan dividenden uitgekeerd op coupon No. 18 op elk certificaat van bovengenoemde waarden respectievelijk f 5.50,— en f 55,—.

Goudmijnen op Aruba. Geene werkzaamheden hadden hier in 1931 plaats.

Zwavelmijn op Saba. Ook deze mijn werd in 1931 niet geëxploiteerd.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

EEN FISCALE AANGELEGENHEID.

Wil men consequent zijn in het vellen van een oordeel, dan moet men erkennen, dat het Gouvernement met het invoeren van het verplichte aangifte systeem, alweer, niet gelijk een model en verstandig huisvader gehandeld heeft, want volgens mij, behoort het Gouvernement steeds te trachten een voorbeeld te zijn van rechtschapenheid; het is daarom juist geroepen, die wegen te bewandelen, die alleen schijn van knoeierijen verduisteringen en verzakingen van plichten, uitsluiten.

De bron van de inkomstenbelasting is volgens mij, een geldaangelegenheid en alles wat met geld in nauw verband staat, brengt de raderen van het economisch leven aan den gang. Het geld is voor het economisch leven van een land, gelijk het bloed voor het lichaam, het voert zijne producten af en brengt het voedsel en energie terug.

Op de zelfde wijze, als men nu, bij het lichaam bestaande uit afzonderlijke cellen, moet waken ter voorkoming van een stagnatie in het organisme, op dezelfde wijze dient men te waken op de geldbronnen, die ter beschikking van het Gouvernement staan, wil men geen fiasco loopen.

Het Gouvernement heeft een paar maanden geleden, een verplicht aangifte system ingevoerd, om te voorkomen dat de menschen in het vervolg te klagen zullen hebben over een onjuisten aanslag, die zoo maar naar schatting werd vastgesteld door een Commissie van aanslag, geheel ontbloot van een solide basis die deze had moeten steunen.

Met het uitlokken van een wetsbepaling, die voorschrijft, dat men verplicht is, een juiste opgave te doen van iemands inkomen, zijn we nog niet tot waar we komen moeten. Het Gouvernement moet de overtuiging hebben, dat de opgelegde aanslag naar billijkheid is geschied, anders werkt dit systeem de grootste onbillijkheid in de hand.

Het Gouvernement moet dus het vertrouwen van de menschheid hooghouden en voorkomen dat het geen onnoodige schok krijgt. Laten wij memoreeren, dat onze generatie een zwaar verlies aan vertrouwen geleden heeft, tijdens de val van de mark in 1922, Wij behoeven slechts de statistieken en fotos na te gaan, van al de tooneelen die te aanschouwen waren in geheel Duitschland, om een [illegible] te krijgen, van wat de menschelijke gemoedstemming heeft moeten meemaken.

Hier op Curaçao stelt het Gouvernement de menschen in de gelegenheid om zelf op te geven, wat volgens hun beste weten hun belastbare inkomen is; dat is absoluut niet voldoende.

Het Gouvernement moet zijne menschen hebben, die het moet uitsturen, om deze belastbare inkomens te controleeren, door het nagaan van boeken enz., anders zal het zich dadelijk genoodzaakt zien, naar een andere bron van inkomsten te gaan uitkijken, ter vervanging van de opbrengst van het middel „Inkomstenbelasting", dat thans aan het zieltogen is.

Waarom moet men wachten tot dat het kalf verdronken is voor men den put dempt?

Ik ben de meening toegedaan, dat toen de wetgever aan deze wet dacht, de ervaring hem zeker had moeten uitwijzen dat ter verzekering van een juiste naleving van deze wetsbepaling, hij zou moeten beschikken over de waardevolle medewerking van een accountant; want een verplicht aangifte systeem zonder een handelbare accountant, is niet denkbaar.

Het gerucht ging dat men heel spoedig een uitgezonden ambtenaar uit Nederland zou krijgen, die zich zal gaan belasten met het nagaan van boeken van kooplieden en bankinstellingen enz.

Maar nu rijst de vraag in elk vreedzaam burger, die zijn dierbaar eiland werkelijk vooruit wil helpen.

Is het noodig om iemand buiten Curaçao te gaan zoeken om eene betrekking te komen waarnemen, die door ons zelf, naar behooren kan worden waargenomen?

Ik zal er geen gewetenszaak van maken, door te beweren dat een Curaçaosche ambtenaar, door zijn handelbaarheid, door het voorrecht dat hij heeft de volkstaal machtig te zijn, door zijn kennis van de plaatselijke toestanden en door zijne taktvolle manier van optreden met fijngevoelige menschen, beter zal moeten beantwoorden aan de eischen van een accountant voor den belastingdienst van Willemstad en dus beter de toetsteen zal kunnen doorstaan dan welk ander ook; maar wel kan ik het Gouvernement de verzekering geven, dat een Curaçaoenaar die bekend is met de Directe belasting en eenigszins op de hoogte is van handelstechniek en handelsrecht en die het M.U.L.O. genoten heeft, de noodige kennis moet bezitten, om voor accountant hier in Curaçao in aanmerking te mogen komen.

Dus ik geloof en met mij velen, dat het Gouvernement, indien het werkelijk goed met onze kolonie meent, wat ik natuurlijk niet betwijfel en dus efficient te werk wil gaan op zeer economische basis, dan mag het niet langer aarzelen met het al of niet benoemen van een accountant uit het Curaçaosche ambtenaren milieu.

U, Mijnheer, de redacteur, dank ik vriendelijk voor de verleende plaatsruimte, terwijl ik het vertrouwen uitspreek, dat mijn droom spoedig den vorm van werkelijkheid zal mogen krijgen.

Cur: 10 Juli 1932.

Jacobo Aloice Hernandez.

oud-Hoofdkommies der

Belastingen.

NASCHRIFT DER REDACTIE

Dat ingezonden stukken worden opgenomen, wil geenszins zeggen dat de Redactie het er mee eens, ook al schrijven wij er geen naschrift onder.

Zoo hadden we wij ook bovenstaande kunnen opnemen zonder naschrift. Maar gezien ons artikel van enkele weken terug, waarin we opkwamen voor de Curaçaosche ambtenaar, meenen we thans toch naar aanleiding van bovenstaande ingezonden stuk, ons oordeel te moeten geven.

We hebben toen geschreven, „Curaçaosche ambtenaren voor zoover het mogelijk is."

En nu vinden we juist, dat voor accountant een uit Nederland gezonden meer geschikt is.

Vele redenen hebben we daarvoor. De eigenschappen waarover de Hr. H. spreekt als handelbaarheid, taktvolle manier van optreden, kunnen bij uitgezonden ambtenaren even goed aanwezig zijn als bij Curaçaoenaars. Volkstaal kennen, en ook hoogte zijn van plaatselijke toestanden is in bedoelde betrekking van minder of geen belang.

Maar de wetenschappelijke eischen die de Hr. H. opnoemt zijn bij lange na niet voldoende. Afgezien nog van de accountantspraktijk, die bij geen enkele der tegenwoordige ambtenaren hier gevonden wordt.

Zou er later onder de Curaçaosche ambtenaren iemand gevonden worden, die voldoet aan deze eischen, dan zou de zaak anders staan.

Was de Hr. H. beter op de hoogte met wat een accountant is, en moet doen: hij zou zijn artikel in den pen gelaten hebben. Wellicht was dit ook beter geweest om nog heel veel bijzaken in het artikel, waarop we niet zullen ingaan.

Een welkome uitgave.

Wat te lezen?

ROMAN-REPERTORIUM.

Daar is zoo juist een kostelijk boekwerk verschenen. Kostelijk voor allen, die op het doornig terrein der moderne lectuur naar een betrouwbaren gids omzien. Als uitgave van het Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen te Antwerpen verscheen n.l. bij de Vlaamsche Boekcentrale aldaar en tevens bij de R. K. Boekcentrale te Amsterdam onder den titel „Roman-repertorium", een lijst van circa 20.000 romans, verhalen, essays, tooneelwerken en gedichten, ten gerieve van bibliothecarissen, geestelijken en intellectueelen, met opgave van zedelijke waardebepaling en vakcijfers.

Deze titel zegt al voldoende om den inhoud dezer uitgave naar waarde te kunnen schatten. Zijn wij in Nederland niet verstoken van publicaties op dit gebied, een zoo overzichtelijk werk als dit, waarin men nauwelijks iets uit de literatuur der laatste 50 jaar vergeefs zoeken zal, stond ons toch niet ten dienste.

Al is de indeeling ook anders dan wij met onze classificatie gewoon zijn en al zal het naslaan in het begin wat ingewikkeld lijken, wanneer men eenmaal thuis geraakt in de diverse afkortingen, lijk zoo'n alles samenvattend register stellig het ideaal En dat deze lijst met zorg is samengesteld blijkt wel hieruit, dat men van één roman vaak verschillende edities vermeld vindt waarover de onderling afwijkende moreele appreciatie telkens afzonderlijk is vermeld.

Natuurlijk kan men voor-uit-voorziger bijzonderheden omtrent de diverse literatuur-producten in dit werk niet terecht; daardoor blijft men op de bestaande gelijksoortige uitgaven, welke wat nader op den inhoud ingaan, aangewezen. Maar voor degenen, die met een algemeene keur omtrent zedelijke, wetenschappelijke en litteraire waarde kunnen volstaan, is hier gevonden waarnaar ze stellig sinds lang reikhalzende uitzagen.

De prijs bedraagt ingenaaid f 3.25, gebonden f 3.90.

Te bestellen bij de R.K. Boekhandel St. Augustinus.

Studeeren.

Hierover lazen we in „De Tijd":

Het ligt natuurlijk aan dezen wuften tijd, maar het echte studeeren geraakt uit de mode. Dat een „student" zelden of nooit studeert, had Klikspaan reeds verraden. doch van een uitgebreid aantal betrekkelijk gewone menschen hadden wij altijd nog het idee, dat ze studeerden. De studielust was immers een kenmerk van den Westerschen, Faustischen mensch. Maar het schijnt uit te zijn. Amerika heeft ons huisen-economie geleerd. Wij kennen tegenwoordig alles te weten zonder studie. Om de geschiedenis te leeren hebben we de eeuwfeesten. die in de krant worden gevierd en zoo hooren we wat van Goethe en zijn liefde, van Haydn en zijn muziek, van Beethoven, dat hij doof was, van Vondel, dat hij op z'n ouden dag nog pandjesbaas werd, van Hugo de Groot, dat hij in een kist kroop, van Dante, dat hij naar de hel ging en dat Beatrice niet echt bestond, van Willem den Zwijger, dat hij zoo goed als nooit zweeg en van Philips II, dat hij een ware kribbenbijter was. Voor aardrijkskunde hebben we de advertenties van de reisbureaux, voor plant- en dierkunde de bioscoop en voor philosophie de beschouwende artikelen over de oorzaken van de crisis. De eenige wetenschap die nog bloeit is de paedagogie en zij dankt haar succes aan haar volstrekte overbodigheid, zoodat alleen idealisten zich er mee bezighouden.

Hoe Amerika ons leert „studeeren" bleek dezer dagen uit een enquête onder filmhelden. Gevraagd was: hoe leert u het gemakkelijkst uw rol. Ziehier de antwoorden:

Paul Lukas — bij den barbier of thuis, terwijl mevrouw Lukas de zinnen van de tegenspelers uitspreekt.

Clive Brook — thuis, met de hulp van zijn familieleden.

Ruth Chatterton — in een zeer afgelegen hoekje van den tuin.

Philips Holmes — rijdt in zijn auto weg en parkeert op den een of anderen bergweg.

Carole Lombard — thuis, terwijl William Powell de andere opleest.

George Bancroft — tijdens den rit van zijn huis in Santa Monica naar de studio.

Stuart Erwin — als hij een wandeling maakt.

Regis Toomey — tijdens een klimpartijtje in de heuvels van Hollywood.

Miriam Hopkins — aan het heerlijk zonnige strand.

Richard Arlen — aan boord van zijn jacht.

Eugene Pallete — als hij aan het jagen of visschen is.

Jack Oakie — in een café of een andere lawaaierige plaats.

William Boyd — aan de zandige oevers van de Stille Zuidzee.

Irving Pichel — bij voorkeur in een park.

Lilyan Taschman — in bed.

De laatste methode was ons bekend. Maar de andere methoden openen paedagogische vergezichten, die de oude Peripatetische School reeds gekend heeft, doch die helaas door de moderne professoren werden verwaarloosd. Als wij het daarmee eens proberen: Zou de studielust herleven of zouden wij, Europeanen, nog dommer worden dan we na twintig eeuwen beschaving blijken te zijn?

„Bakeliet is, 't wat de klok slaat."

Er hebben een tijdlang voor de winkelvensters hier en daar en elders kopjes, theekannen, schoteltjes, enz. uitgestald gestaan van een ietwat bijzonder uiterlijk. Wanneer men vroeg, wat dat voor dingen waren, kreeg men ter bescheid, dat ze uit bakeliet waren samengesteld, waarmede men uit den aard der zaak een heelen boel wijzer was. En wanneer men dan een geleerd gezicht zette maar stiekum nog wat verder ging vragen, stootte men op het jaar 1875 alsmede op den toen levenden scheikundige Adolf von Bayer. Deze laatste wist al reeds, dat fenoleen een nevenproduct van de distillatie van steenkool is en hij kende ook formaldehied als een product van de houtdistillatie. Maar hij ontdekte dat deze beide artikelen op elkaar reageerden en daarmede was de geschiedenis voorloopig uit. Eerst in 1907 slaagden de Duitscher Lebach en de Amerikaan Baekeland erin deze beide grondstoffen zoodanig aan elkaar te paren, dat er een soort vloeibaar hars ontstond, dat te zijner tijd droogde en tegenwoordig behalve allerlei waardevolle kwaliteiten ook den naam bakeliet bezit.

Dit hars is bijzonder bestand tegen alle invloeden van atmosferische mechanischen en scheikundigen aard en alzoo is de Bond van de Duitsche Electrotechnici er toe gekomen dit baekeliet als isoleeringsmateriaal van de hoogste orde toe te laten. Men kan het zonder bezwaar tot 300 graad verhitten en het trekt zich ook niets aan van vochtigheid, van allerlei zuren en van andere krachten, welke men er op in laat werken. In de praktijk wordt het veelal met papier vermengd en dan onstaat het z.g. hardpapier, dat tegenwoordig bijna steeds voor de meest geëxposeerde deelen van hoogspanning-leidingen gebruikt wordt. Te zijner tijd heeft de radioindustrie zich ook van het geval meester gemaakt en alle draaischijven, koptelefoons, knopjes, hefboomen, enz. welke in deze branche gebruikt worden, zijn tegenwoordig van bakeliet vervaardigd.

De auto's gebruiken het product ook en niet alleen zijn de sturen er meestal van gemaakt maar het wordt zelfs ook voor bepaalde kamraderen benut. Men kan het bakeliet ook met zekere vezelstoffen vermengen en dan in alle gewenschte vormen persen. Op den buitenkant daarvan kan men kleuren en figuren aanbrengen en op die manier kostbare houtsoorten nabootsen, steenwerk, tapijten, enz. Natuurlijk hebben de dames het bakeliet ook niet met rust gelaten en tegenwoordig dragen velen het om hals of pols maar dan met het uiterlijk van colliers of armbanden van bont gesteente. Eierdopjes, heften van messen, enz. en ander keukengerei wordt er ook al van gefabriceerd en, gelijk gezegd, maakt men er nu ook kopjes en schoteltjes van welke in alle gevallen het voordeel hebben, dat het dienstmeisje ze onder het wasschen niet zoo dikwijls kan laten vallen als ze daar zin in heeft want ze breken onder die operatie niet.

(Maasbode)

Feuilleton.

Inkwartiering bij 't Kantonierke.

door FLOR. HEUVELMANS.

6

— Dus krijgt Taels er drie bij, morde Manus; ja, er wordt verteld, dat er wel vijftig nieuwe naar het dorp komen, en wel vier „veldwezels"

— Wat geluk toch, dat ik van inkwartiering vrij gebleven ben, zei Jan, terwijl hij nog eens ferm zijn handen wreef, maar zij zouden het ook bij mij niet goed hebben; ik maak een een wedding voor zooveel als ge wilt, dat de sterkste Duitsche mof, hij kan nog zoo groot of zoo hoog zijn, het bij mij geen veertien dagen volhoudt. Ik zou hem judassen dat hij ging loopen van razernij, en in zijn moffenland vertellen, dat Jan Brabants de grootste boschbeer is van heel den Belziek.

— Hee! zie ginder eens, zei Manus, die zijn waaien weer aangeschoten en zijn hoofd weer onder den draagriem gestoken had, daar hebt ge zatte Wannes. Wat heeft die hier verloren?

't Was inderdaad de veldwachter, die op hen afgestapt kwam, met zijn dikken mispelaren stok in de hand en zijn mager keeshondje, die naast hem liep.

— Kantonier, zei de veldwachter, ik heb een commissie voor u.

En wat zal het zijn, bregadier? vroeg Jan nieuwsgierig.

— Ge moet cito eens op het Gemeente komen, bij den burgemeester. Salu!

HOOFDSTUK III.

Droomen is bedrog.

Met een krochenden „hop„ en een fermen schouderschok had Manus zijn kruiwagen weer aan de gang gezet; piep-piep ging het over de bevroren sneeuw in de richting van Masthille. De veldwachter stapte met gewonen pas terug naar het dorp. Jan Brabants opende de deur van zijn woning en zou Mieke van Joke Tandus gaan vervoegen.

Door de straatdeur kwam men in een in de huiskamer, die door twee vensters haar licht ontving. Midden in de kamer stond een groen geverfde tafel, omringd door vier houten stoelen; rechts was een ruime schoorsteen met open haard, waarover aan een haal de pikzwarte moor te koken hing en daarnaast een gemetseld fornuis, dat haast geen dienst deed bij gebrek aan steenkolen. Onder de ramen stond een gewone houten zitbank, en daar recht tegenover, de kast met het koffieservies en het Lieve Vrouwenbeeld tusschen twee koperen kandelaars; daarnaast de hellende kelderval met een trapje van vier treden, dat naar het opkamerke leidde. Als tegenkanter van het fornuis onder den schoorsteenmantel een houten armstoel, waarin Jan Brabants zijn uitgewoonlijk ving als Mieke in „de Godvreezende Boerin" aan 't lezen was bij de tafel. De vloer van rood plaveisel was bedekt met een groote ronde gevlochten mat, die Mieke, vóór den oorlog, van een mattenvlechter uit Belgisch Putte gekocht had. Er was geen weelde, maar 't was zindelijk, want de tinnen schotels op den schoorsteen en de koperen kandelaar op de kast blonken als spiegels en sterren, en zaaiden als zoovele lichtvlekken en punten op de witbleekgekalkte muren.

Toen Jan binnentrad, was Mieke zoo onzichtbaar als een gewone zoneklips; de hangklok aleen scheen in huis te leven; zij tikte alsof ze van niets wist.

— Hee! Mie! waar zit ge nu? riep hij; moest ge me daarom zoo brutaal binnenroepen?

Maar hij kreeg geen antwoord.

— Ze zal weer aan 't paternosteren zijn, gromde hij, dat vrouwvolk is nooit te vindea als men het noodig heeft.

Hij wendde zijn stappen naar de achterdeur en trok deze juist open om Mie binnen te laten.

— Wel, waar hebt ge nu gezeten? Spoed u wat; ik moet naar op het gemeentehuis, de „Burger" moet mij spreken. Wat zal het nu weer zijn? Als het is om sneeuw te keeren, komt hij te vroeg, 't moet eerst dooien. Kom, geef mij mijn kiel maar, want 't is koud; mij klompen houd ik aan.

— De geit is ziek, zei Mieke, ik kom uit den stal; zij heeft van morgen nog niets gegeten, en ze geeft toch zoo weinig.

— Is Baas Fincken ziek?

Jan noemde de geit altijd „Baas Fincken," naar den herbergier uit „den Hengst", die een geitenbaardje had, en Jan vond dat Mieke's geit zoo goed op hem geleek.

— Ze is doodelijk ziek, zuchtte Mieke.

— Wel, dat is erg genoeg; konden wij haar maar een lepel fijn olie ingeven... maar waar zou die nu te vinden zijn?

— Drie uren in de ronde is er zeker geen maatje fijn olie te krijgen, zuchtte Mieke, ik zal 'ne goede Vader-ons voor den heiligen Lucas bidden, terwijl ge weg zijt, prevelde zij er deemoedig bij.

Mie trapte uit haar klompen en, klom naar het opkamerke van waar zij spoedig met Jan's kiel terugkwam.

— Als het nu maar niets met de Duitschen is, dacht Jan luidop. 'k Weet niet, maar ik ben nooit zoo nieuwsgierig geweest als vandaag. Wat kan onze „Burger" nu toch te maken hebben met den ouden kantonier? Of zou hij me soms iets moeten vragen over de administratie? Ja, zoo iets is wel mogelijk. De administratie, daarin zijn wij thuis, daarin zou ik onzen „Burger" nog les kunnen geven. Ik zal mijnen mispelaar maar meenemen, dan sta ik steviger op mijn klompen, 't is nog al glad.

Jan had nu zijn kiel aan en nam zijn stok van, die hem nooit [illegible] schoppen, hij ging nog even rond of hij niets vergeten had, en zei het wat zalvend;

— Ik zal in „De sleutel eens informeeren voor Baas Fincken. Hoe laat is 't al?

— 't is kwart voor tien, zei Mieke.

— Tot straks dan.

En weg was Jan Brabants, naar den burgemeester, ongeduldig en vragend, en maar peinzende en overwegende. Hij had de gewoonte als hij alleen op de baan was, in zich zelf te praten. Regelmatig klonk de stap van zijn klompen op de harde gladde sneeuw, en zijn mispelaar beschreef elken pas met een korten zwaai.

— Misschien wordt ik wel iets in het Comiteit, (1), mompelde hij, ja, en waarom niet?

Dit „ja waarom niet" sprak hij met als of een onzichtbaar iemand hem belette, of het recht betwistte, in het Comiteit te treden.

1) De instelling, die de Amerikaansche voedingswaren onder de bevolking verdeelde.

(*Wordt vervolgd*)